

PuMPuRS

Latvijas Pašvaldību savienība

12.03.2020.

Izglītības kvalitātes valsts dienesta
Eiropas Sociālā fonda
projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001

**“ATBALSTS PRIEKŠLAICĪGAS MĀCĪBU
PĀRTRAUKŠANAS SAMAZINĀŠANAI”**

Izglītības
kvalitātes
valsts
dienests

**NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020**

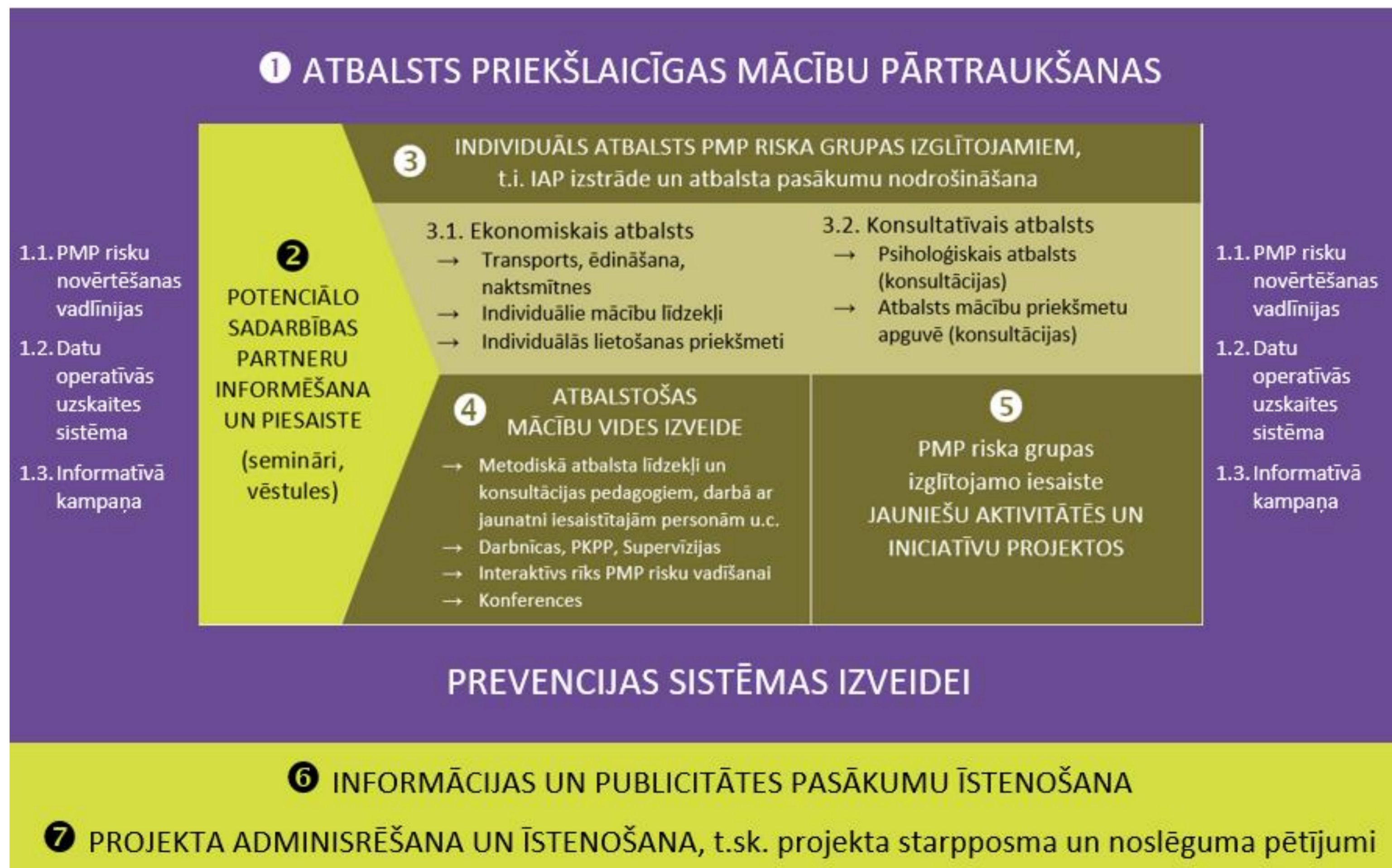
EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

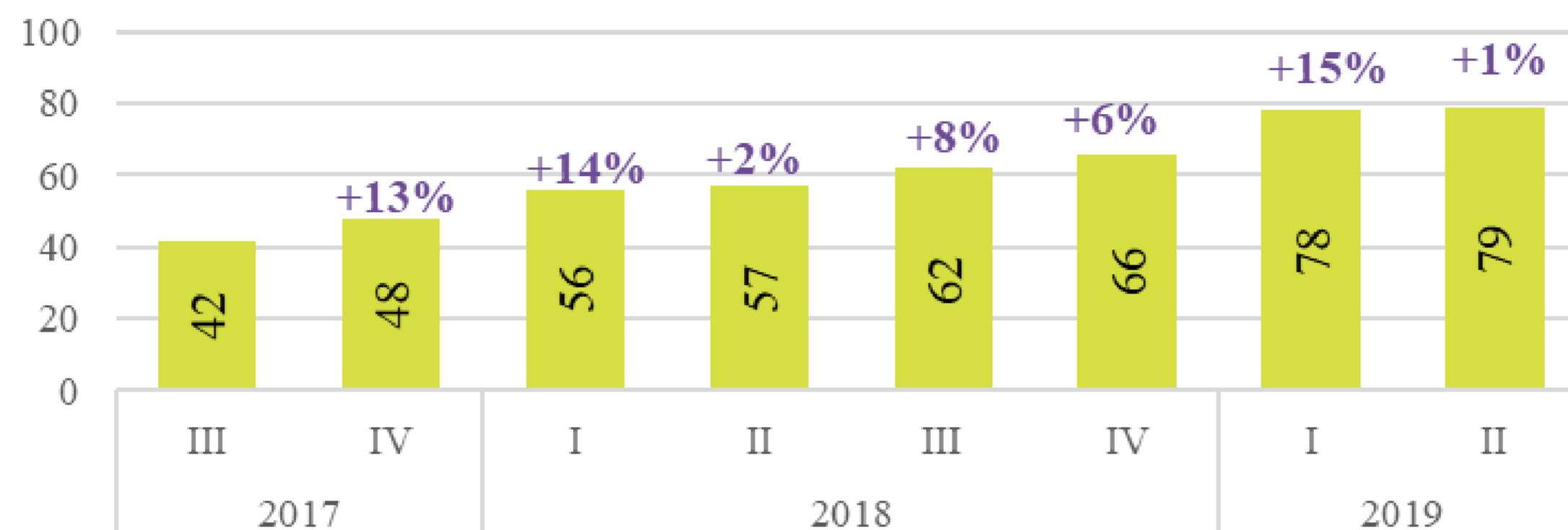

PROJEKTA konceptuālais ietvars

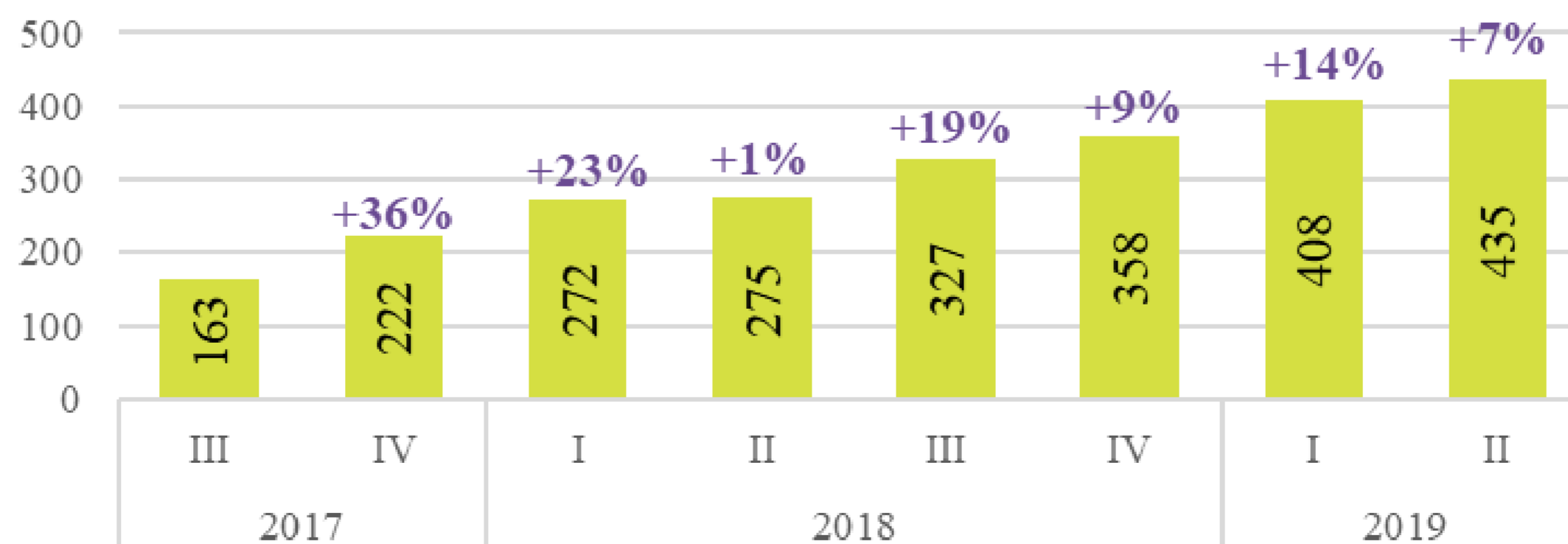
Sadarbības partneru iesaistes dinamika

Pašvaldību iesaiste

Projektā iesaistījušās
~66% Latvijas
pašvaldību.

Izglītības iestāžu iesaiste

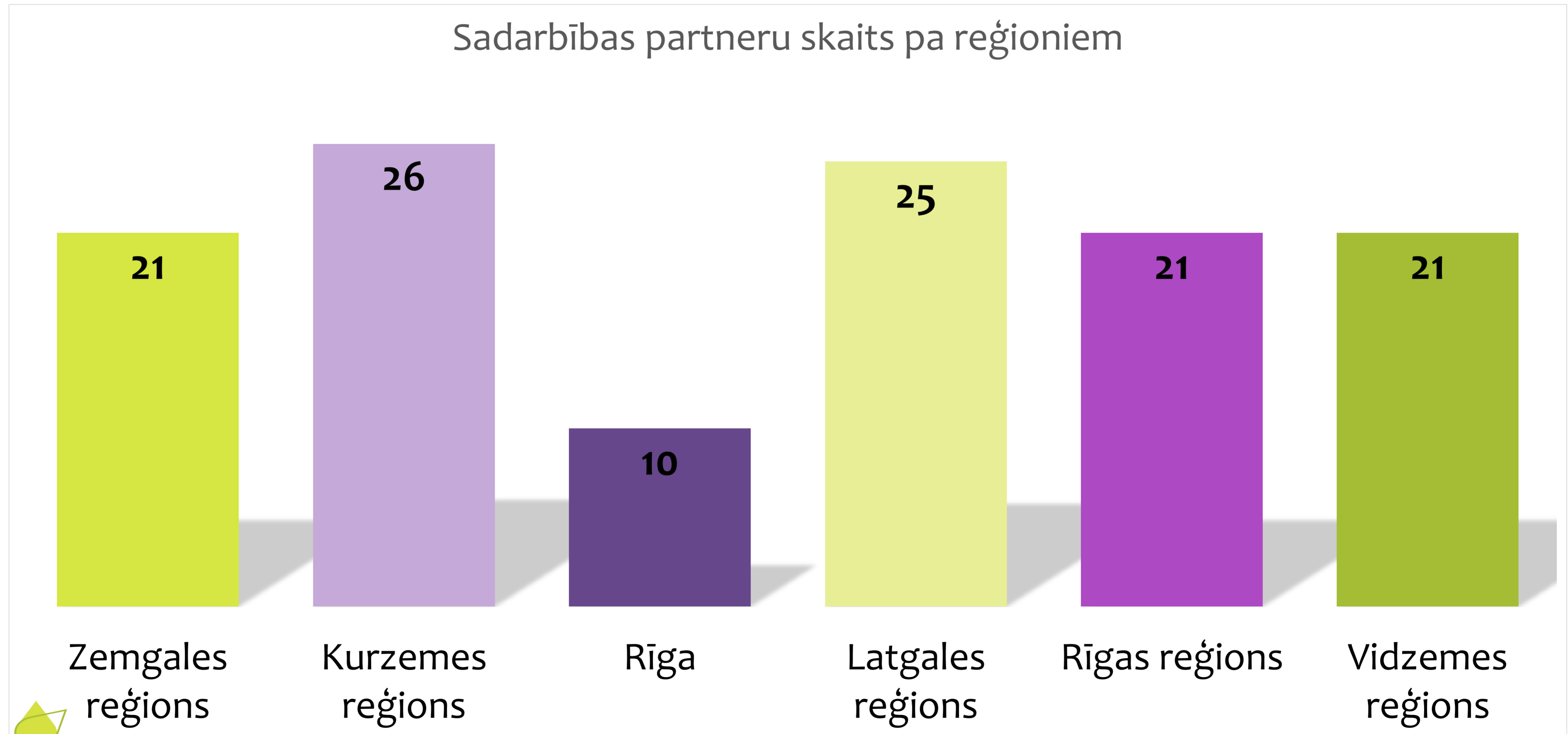
86% Latvijas
iedzīvotāju dzīvo
pašvaldībās, kuras ir
iesaistījušās Projektā.

Avots: Informācija no maksājuma pieprasījumiem

SADARBĪBAS PARTNERI

(*uz 2020. gada 7. janvāri)

Sadarbības partneru skaits pa reģioniem

Individuālie atbalsta plāni (IAP skaits)

Reģions	2017./2018. m. g.	2018./2019. m. g. I semestris	2018./2019.m.g. II semestris	2019./2020.m.g. I semestris	Kopā
Rīga	2 778	2 400	3 067	3 720	11 965
Rīgas reģ.	344	257	651	975	2 227
Latgale	1 099	850	1 081	1 094	4 124
Vidzeme	825	870	1 147	1 352	4 194
Kurzeme	1 071	964	1 226	1 399	4 660
Zemgale	732	1 027	1 469	1 533	4 761
Kopā	6 849	6 368	8 641	10 073	31 931

Vidējās IAP izmaksas Latvijas pašvaldībās – 200 līdz 400 EUR
Šobrīd 2019./2020. m.g. 2. semestrī jau vairāk nekā 11 000 IAP

Projekta pieejamība

Reģionālā griezumā visaugstākā Projekta pieejamība ir **Vidzemes** plānošanas reģionā, viszemākā Projekta pieejamība ir **Latgales** un **Rīgas plānošanas** reģionā, kas skaidrojams ar salīdzinoši lielo pašvaldību skaitu, kas nav iesaistījušās Projektā

N. p.k.	Plānošanas reģions	Projekta pieejamība izglītojamo skaits iestādēs, kuras iesaistījušās Projektā (ipatsvars)	
		Vispārējās izglītības iestādes (5. – 12. klase)	Profesionālās izglītības iestādes
1.	Rīgas plānošanas reģions	39334 (57%)	9505 (70%)
2.	Latgales plānošanas reģions	9643 (54%)	4093 (93%)
3.	Zemgales plānošanas reģions	11519 (65%)	2472 (98%)
4.	Kurzemes plānošanas reģions	12573 (74%)	3595 (91%)
5.	Vidzemes plānošanas reģions	10370 (81%)	2367 (100%)
6.	Kopā	83439 (62%)	22032 (82%)

Risku veidi

2019./2020.m.g. 1. semestrī (Visā Latvijā)

Mācību darba/izglītības iestādes riski

13179

1695

Sociālās vides un veselības riski

189

109

Ekonomiskie riski

1513

2076

Ar ģimeni saistīti riski

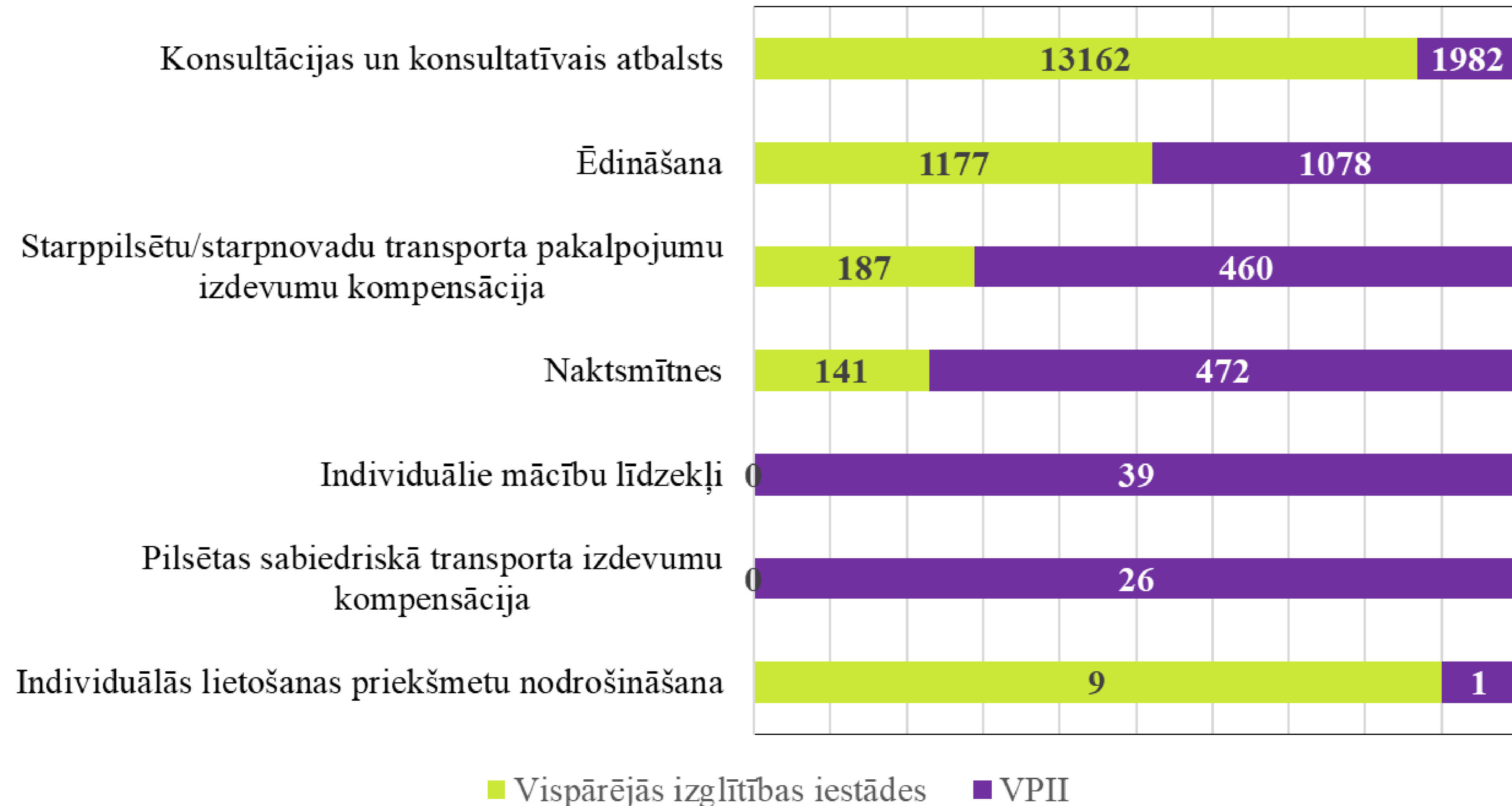
373

178

■ Vispārējās izglītības iestādes ■ VP II

Atbalsta pasākumi

2019/2020.m.g. 1. semestris (visā Latvijā)

Izaicinājumi risku identificēšanai

- Pastāv **objektīvs informācijas trūkums noteiktu risku identificēšanai**, – vecāki / aizbildņi mēdz būt neatsaucīgi un nezinoši par bērna veselību, tāpēc skolotājiem ir sarežģīti izvēlēties nepieciešamo atbalstu;
- Risku atpazīšana ir izaicinājums vecāku / aizbildņu grupā – aptauja liecina, ka **36% vecāku/ aizbildņu nav informācijas par PMP riskiem vai viņi nespēj tos novērtēt**;
- Kādā diskusijā pedagogi uzsver, ka, līdzīgi kā ar bērniem ar īpašām vajadzībām, **sabiedrības attieksme ir līdzīga pret PMP riskiem – nav vēlēšanās atzīt un pievērst uzmanību**;
- **Mācību pārtraukšanu ietekmē ne tikai mācības, bet arī citi apstākļi**, un šobrīd **pietrūkst darbs ar psihoemocionālo atbalstu jauniešiem**.

Izglītības iestāžu aptaujas sākotnējie secinājumi

- Izglītības iestādes, jo īpaši profesionālās, **PMP vērtē kā nozīmīgu problēmu**, savukārt **projekta “Pumpurs” ietekmi – kā ļoti nozīmīgu** PMP problēmas risināšanā.
- Vērtējot Projekta komponentes, kā nozīmīgākais atbalsta pasākums novērtētas **konsultācijas ar pedagogiem un atbalsta personālu**, bet zemākās nozīmes pasākumi – transporta, individuālās lietošanas priekšmetu, naktsmītnes un individuālo mācību līdzekļu nodrošināšana.
- Projektā vērojama atbalsta personāla nepietiekamība, pie tam **viszemākā Projekta ietvaros ir ergoterapeitu, asistentu un surdotulku pieejamība; arī pedagogu, psihologu un logopēdu kapacitāte ir ierobežota**.
- Kā **kritisku un uzlabojumu sadarbības aspektu izglītības iestādes izceļ komunikāciju ar izglītojamo vecākiem**, kas nereti atbildību par bērnu panākumiem pilnībā vēlas novelt uz izglītības iestādes pleciem.

Pašvaldības pārstāvju aptaujas sākotnējie secinājumi

- Līdzīgi kā izglītības iestādes, arī pašvaldības **PMP vērtē kā nozīmīgu problēmu**, bet **projekta “Pumpurs” ietekmi – kā pozitīvu un nozīmīgu** PMP problēmas risināšanā.
- Pašvaldības **augstu vērtē Projekta ietekmi uz PMP prevencijas sistēmas izveidi pašvaldībā.**
- Pašvaldību skatījumā **ietekmīgākās Projekta komponentes ir konsultācijas ar pedagogiem un atbalsta personālu, dažādu speciālistu konsultāciju nodrošināšana, kā arī jaunatnes iniciatīvu projekti**, savukārt – mazāk ietekmīgas ir specializētā transporta izglītojamajiem ar invaliditāti, naktsmītnes, individuālo lietošanas priekšmetu un individuālo mācību līdzekļu nodrošināšana.
- Kā vissvarīgākos pasākumus, kuru nodrošināšana būtu jāturpina, pašvaldības izceļ dažādu **speciālistu konsultācijas un konsultācijas ar pedagogiem un atbalsta personālu mācību priekšmetu apgūvē.**
- Pašvaldības **kā visgrūtāk nodrošināmo atbalsta speciālistu redz psihologu**, bet nespēj novērtēt ergoterapeita, asistenta un surdotulka konsultāciju nodrošināšanas iespējas, jo šos pakalpojumus saista ar sociālo, nevis izglītības jomu.

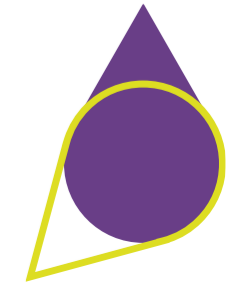
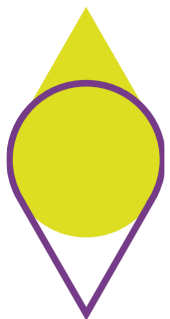
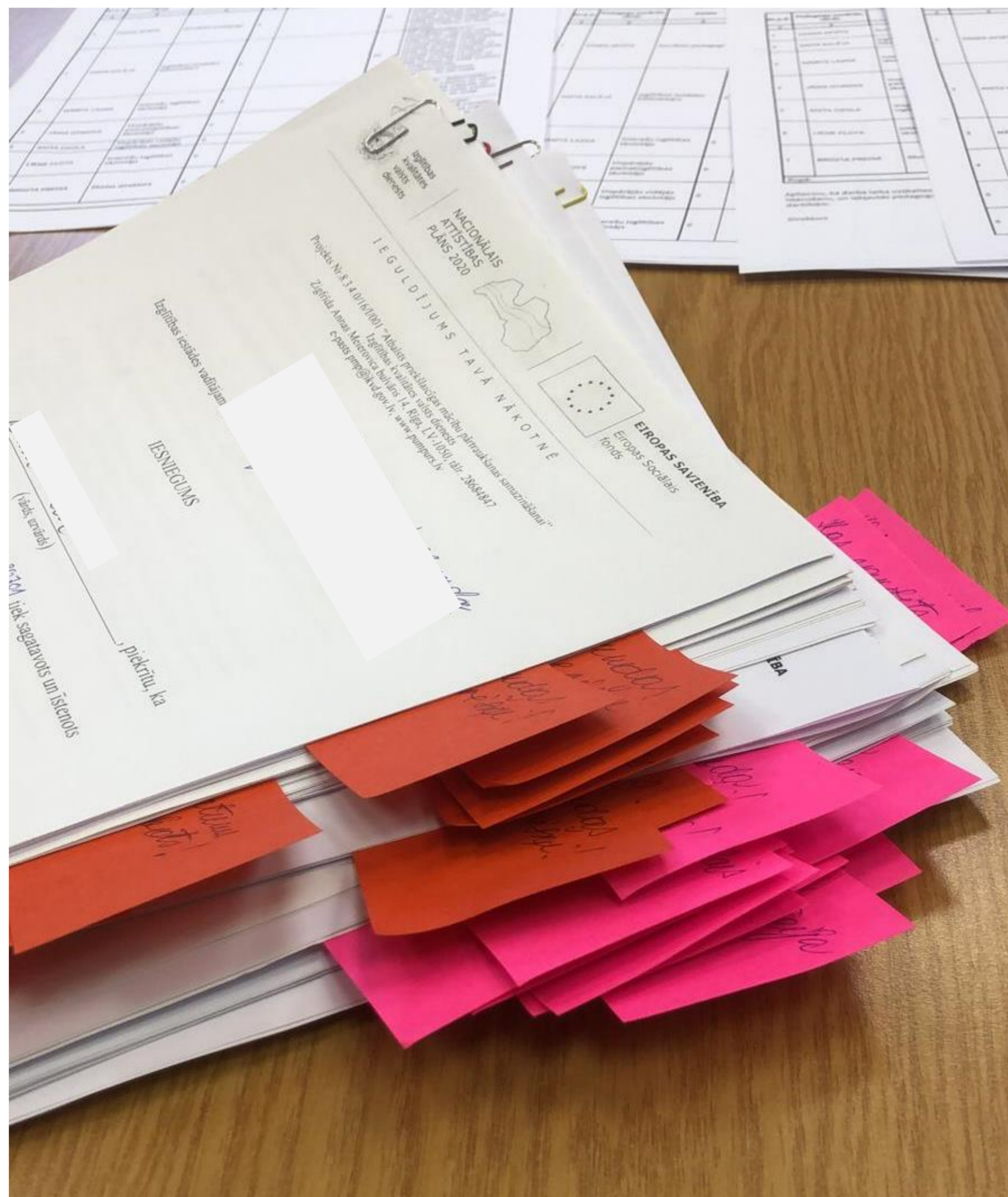
Vecāku aptaujas sākotnējie secinājumi

- Lielākā daļa aptaujāto vecāku/aizbildņu uzskata, **projekta "Pumpurs" ietekme ir ļoti vērtīga un sniedz būtisku atbalstu respondentu bērniem/aizbilstamajiem.**
- Vairums vecāku par **nozīmīgāko Projekta pasākumu uzskata atbalstu mācībās** (mācību priekšmetu konsultācijas), bet **kā vismazāk nozīmīgo – psiholoģisko atbalstu izglītojamajiem.** Salīdzinoši zemu tiek vērtēta arī Projekta ietvaros paredzētā ekonomiskā atbalsta ietekme.
- **Vecāki visbiežāk par Projektu ir uzzinājuši no izglītības iestādēm,** saņemot uzaicinājumu uz individuālām pārrunām vai iesnieguma parakstīšanu, klases vecāku sapulcē, kas liecina, ka galvenā loma Projekta informēšanas un iesaistīšanas aktivitātēs ir izglītības iestādēm.
- **Nozīmīgākie PMP riska faktori vecāku skatījumā saistās ar izglītības procesu** un tie ir: pārāk liela mācību slodze, motivācijas mācīties trūkums, nepatika pret konkrētiem mācību priekšmetiem, nepatika pret mācībām kopumā. Tādi faktori kā konfliktsituācijas, veselības stāvoklis un finansiālas grūtības ir salīdzinoši mazāk izplatīti.

Projekta īstenošanas tendences +

- Pašvaldību un VP II aktīva iesaiste;
- Izstrādātas PMP riska prevencijas sistēmas;
- Sadarbība starp VP II un pašvaldībām;
- Plānotā finansējuma izlietojums;
- Dažāda veida atbalsta pasākumu īstenošana;
- Plānu skaita stabilizācija.

Projekta īstenošanas tendences -

Jaunatnes iniciatīvu projekti

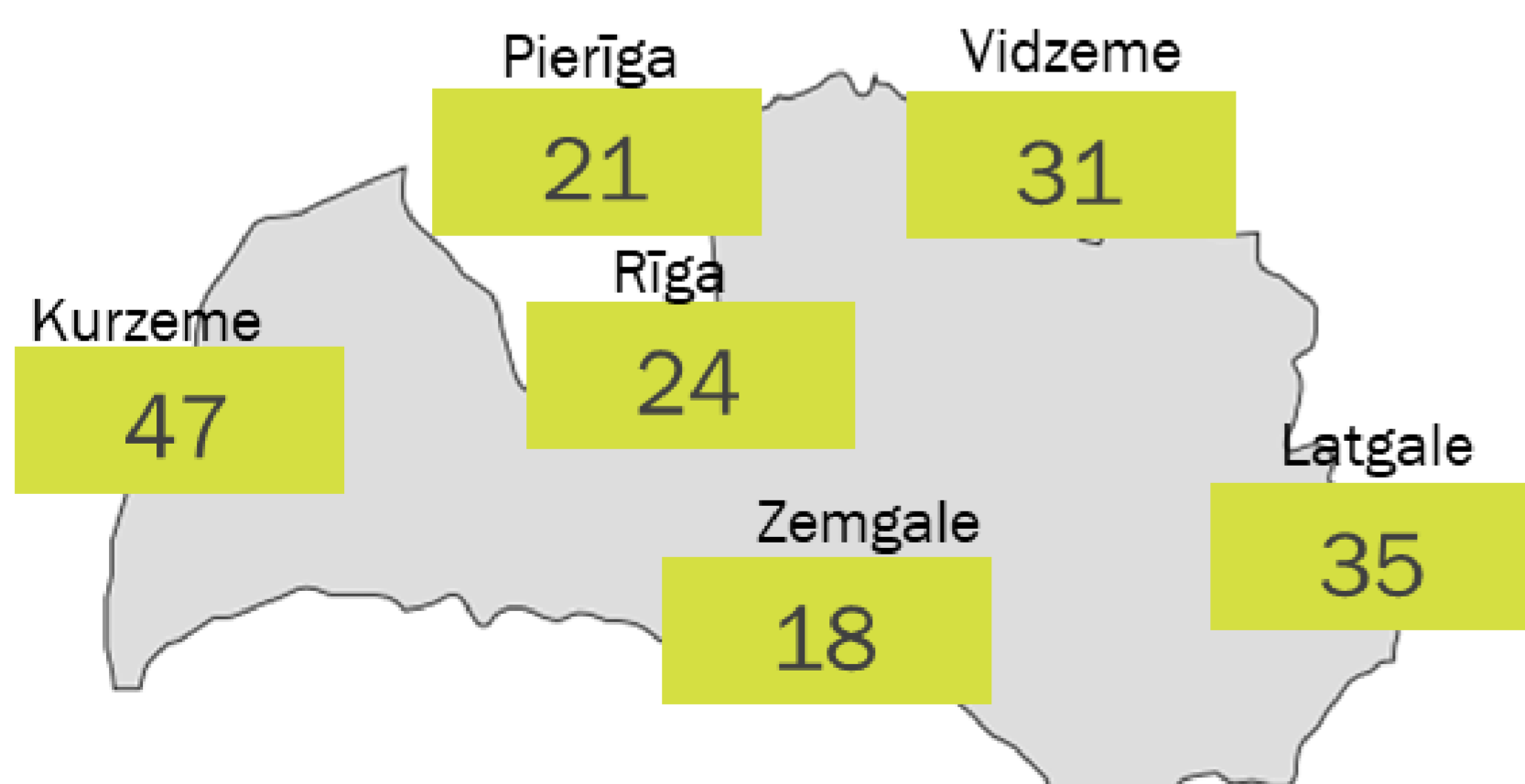

Divas atlases kārtas:

2018. gadā atbalstīti 79 projekti

2019. gadā atbalstīti 97 projekti

Atbalstīti: 176 (30%) no kopumā
Projektā plānotajiem projektiem.

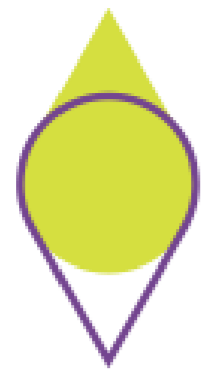

Novērtējuma periodā noslēgušies 7
Jaunatnes iniciatīvu projekti.

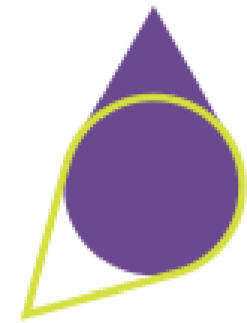
- 359 jaunieši (87 jeb ~24% PMP jauniešu)
- Visos projektos ir izmantotas neformālās izglītības aktivitātes
- 5 no 7 projektiem sporta vai āra nodarbības
- 3 no 7 projektiem PMP riska grupas jaunieši iesaistīti Projekta īstenošanā

Avots: IKVD sniegtā informācija

Projektu uzraudzība

- pašvaldība veic projekta uzraudzību, atbalsta un sniedz nepieciešamās konsultācijas (**projekta īstenotājs – pašvaldība - PuMPuRS**)

- vismaz vienu reizi projekta īstenošanas laikā doties nepieteiktā projekta novērtēšanas vizītē uz kādu projekta aktivitāti (pārbaudes lapa)

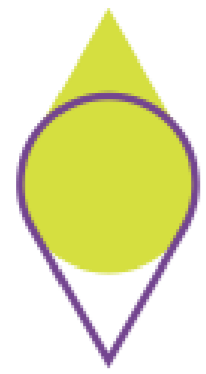
- virsuzraudzība - PuMPuRS

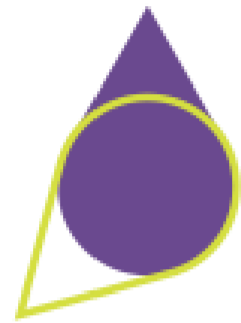
- CFLA pārbaudes

- aicinām arī pievērst uzmanību publicitātes prasību ievērošanai projektu veidotajos materiālos un publiskajā komunikācijā

Ikmēneša aktivitāšu plāni

- pašvaldība apkopo un iesūta līdz iepriekšējā mēneša pēdējai piektdienai;

- Norāda precīzu pasākuma norises vietu un laiku (no – līdz);

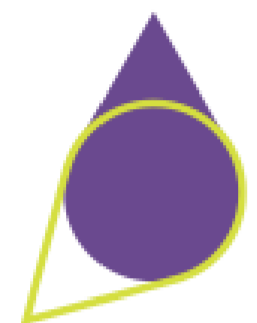

- izmaiņu vai precizējumu gadījumā sūta aktualizētu plānu.

Uzraudzības vizītēs konstatētais:

- Nav dalībnieku parakstu lapas;

- Nav projekta informatīvā plakāta;

- Nav norādīta pasākuma norises telpa un nav skolas dežurantam iedota informācija par projekta aktivitātes norisi;

- Nav ziņots par izmaņām aktivitātes grafikā (aktivitāte notika dienu iepriekš).

Supervīzijas

Līdz projekta noslēgumam, papildu finansējuma ietvaros, kopumā plānots novadīt **1330** supervīzijas, paredzot iespēju katrā projektā iesaistītajā izglītības iestādē novadīt divas supervīzijas.

SKOLOTĀJAM UN ATBALSTA PERSONAI SVARĪGI:

Izprast SAVAS emocijas;
Pieņemt SAVAS emocijas;
Līdzsvarot SAVAS emocijas;
Izpaust SAVAS emocijas.

Diskusijas par un ap emocijām, praktiski individuālie un grupu uzdevumi, metodes emociju līdzsvarošanai.

SUPERVĪZIJA PMP kontekstā - uz skolotāju orientēta grupu konsultēšanas forma, kurā reflektējot par profesionālo darbību saistībā ar PMP risku atpazīšanu, prevenciju un intervenci, skolotāji saņem atbalstu.

Profesionālā pilnveide un darbnīcas

- **Projekts šobrīd īsteno profesionālās kompetences pilnveides programmas:**

“Atbalstoša mācību vide – resurss izglītībā”

“Individuāla un grupu konsultēšana – profesionālās darbības veids izglītībā”

“Pedagoga kompetence un efektivitāte mūsdienu pedagoģiskajā realitātē”

- **Projekts šobrīd īsteno darbnīcas izglītības iestādēs, lai veicinātu pedagogu izpratni par diferencētu, individualizētu un personalizētu pieeju izglītībā.**

- **PuMPuRS eksperti šobrīd ir sagatavojuši saturu un uzsākuši arī pašvaldību darbnīcu īstenošanu,** kas plānotas kā alternatīva apmācības sistēma un profesionālās kompetences attīstības bāze pašvaldību komandām par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (PMP) pasākumu īstenošanu pašvaldībās. Starpinstitucionālās sadarbības stiprināšana, sistēmiska pieeja un iesaiste.

Profesionālā pilnveide un darbnīcas

- 2020. gada 30. martā tiks uzsākta profesionālās kompetences pilnveides programma **“Darbs jaunatnes jomā ar priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska grupas jauniešiem”**
- **2020. gada aprīlī** tiks uzsākta profesionālās kompetences pilnveides programma **“Sociāli emocionālās audzināšanas loma priekšlaicīgās mācību pārtraukšanas mazināšanā izglītības iestādē”**
- **2020. gada septembrī** tiks uzsākta profesionālās kompetences pilnveides programma **“Pedagogu kompetence vardarbības gadījumu risināšanā izglītības vidē”**

Metodiskais atbalsts

**Metodiskais
atbalsts
pedagogiem**

**6
metodiskie
atbalsta
līdzekļi**

**Konsultēšanas vadlīnijas
pedagogiem**

**Rekomendācijas uzvedībai un
sadarbībai klasē**

**Rekomendācijas darbam ar
vecākiem**

**Rekomendācijas sadarbībai
audzināšanas jomā**

**Rekomendācijas komunikācijas
un sadarbības stiprināšanai ar
iestādēm un organizācijām**

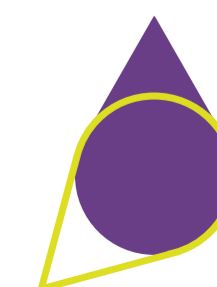
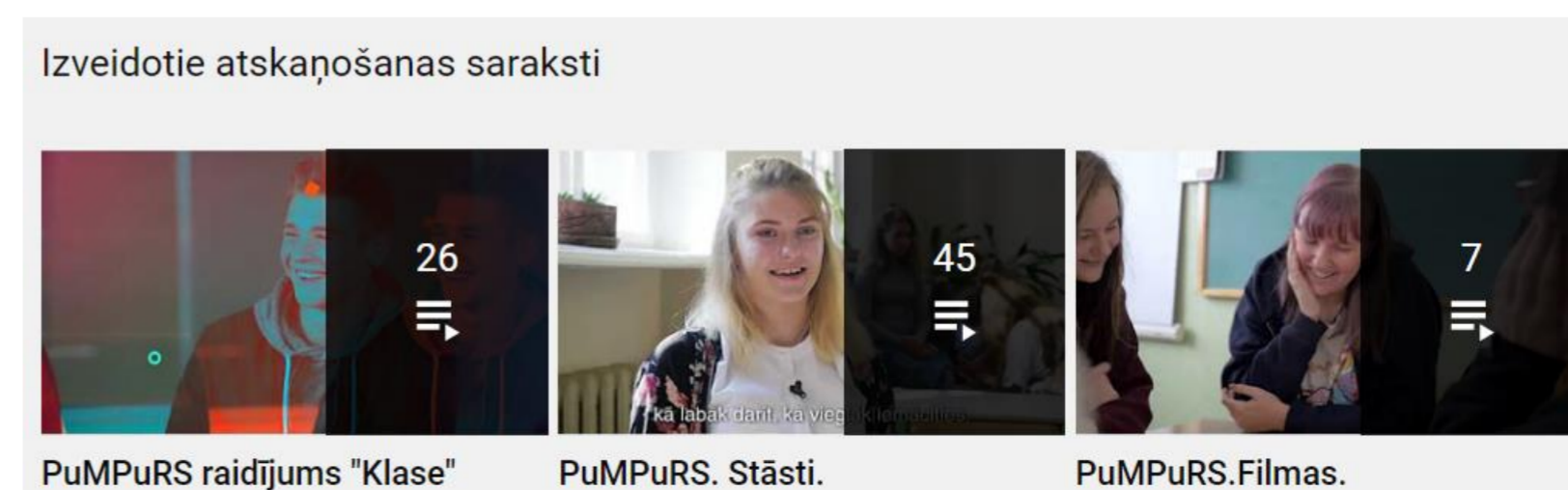
**Rekomendācijas konfliktu un
problēmsituāciju risināšanai**

TV raidījums KLASE

- 2020. gada II semestris – ēterā tiek pārraidīti pēdējie 12 raidījumi
- Latvijas Televīzijas (LTV 1), svētdienās, plkst. 13:30

Visi raidījumi pieejami: YouTube

PuMPuRS

Izglītības kvalitātes valsts dienesta
Eiropas Sociālā fonda
projekts Nr. 8.3.4.0/16/||/001

“ATBALSTS PRIEKŠLAICĪGAS MĀCĪBU PĀRTRAUKŠANAS SAMAZINĀŠANAI”

Izglītības
kvalitātes
valsts
dienests

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

www.pumpurs.lv
www.facebook.com/pumpurs/